



Trygg och säker på Hummelholmen

FSB:s instruktioner för en trygg och hållbar verksamhet



**FINLANDS SVENSKA
BAPTISTSAMFUND**



FSB:s instruktioner för en trygg och hållbar verksamhet

Vi vill ha en verksamhet som gör avtryck i deltagarnas liv, som bidrar till goda och trygga relationer till dem själva, andra, skapelsen och Gud. I det här dokumentet finns riktlinjer för hur vi jobbar för en trygg verksamhet, samt anvisningar för att hantera oväntade och otrygga situationer om sådana skulle uppstå. Så att du som planerar verksamhet på Hummelholmen kan skapa läger och evenemang som är både trygga och roliga utan att behöva oroa dig i onödan.

Dokumentet är utformat för den verksamhet som sker på Hummelholmen, men kan med fördel tillämpas på andra aktiviteter i FSB:s regi.

Tack för att du ger av din tid och dig själv för att bygga Guds rike på Hummelholmen!

”Tjäna varandra, var och en med den nådegåva han har fått, som goda förvaltare av Guds nåd i dess många former.”

1 PETR 4:9



Innehåll

Viktiga kontaktuppgifter	4
1. Allmän ordning och säkerhet	5
2. Fysisk trygghet	6
3. Social trygghet	8
4. Andlig och emotionell trygghet	10
5. Sexuell trygghet	12
Bilaga 1: Dokumentation vid händelse av otrygg situation	15
Bilaga 2: Förslag på samtalsförfarande vid krissituation	16

Viktiga kontaktuppgifter

Finlands svenska baptistsamfund (FSB)

Samfundsföreståndare:

Peter Sjöblom
+358 (0) 50 323 6188
peter.sjoblom@baptist.fi

Styrelseordförande:

Bengt Lillvik
+358 (0) 50 365 8775
bengt.lillvik@baptist.fi

Hummelholmen**verksamhetsledare:**

Isabelle Spiby
+358 (0) 40 6892241
isabelle.spiby@baptist.fi

Hummelholmens disponent:

Anders Wallin
+358 (0) 50 527 4268

Räddningstjänst, myndigheter och hälsovård

Allmänt nödnummer:

112

Sjöräddningen:

0294 1000

**Hälsovårdscentralens
telefonrådgivning:**

06 786 1333

Giftinformationscentralen:

0800 147 111

Polisen:

0295 440 511 (växeln)

Hummelholmens adress och koordinater

Hummelholmsvägen 155,
66970 Nykarleby

Koordinater:

63°27'21.4"N 22°21'15.2"E

1. Allmän ordning och säkerhet

Lägerområdet:

- Lägerområdets gränser sträcker sig från vägen upp till fotbollsplanen och avgränsas på sidorna av åkrar och skog. Stranden hör till området, men varje lägerplaneringsgrupp väljer utifrån lägrets målgrupp vilka riktlinjer som gäller för att vistas där under deras läger. Barn borde inte få korsa vägen eller vistas på stranden utan tillsyn av en vuxen.
- Området är alkohol- och drogfritt.
- Vi följer sopsorteringsanvisningar och skräpar inte ner på området. Se Humles Hållbarhetsmanual för mer information.
- Efter avslutad verksamhet städar vi själva de byggnader som används under ett läger eller evenemang enligt instruktioner från personalen.

Inkvartering:

- Stugorna hålls i regel olåsta. Undantag måste motiveras.
- På läger för barn- och tonåringar sover flickor och pojkar i olika hyddor.

Regler för mediahantering:

- Deltagare ska helst inte filma eller fota under lekar och aktiviteter och får inte dela något på sociala medier. Deltagarna ska informeras tydligt om detta.
- Det är okej att ledare eller hjälpledare dokumenterar för sociala medier eller FSB:s bildbank, men endast på de lägerdeltagare som gett sitt tillstånd till det i samband med lägeranmälan. För personer över 15 år räcker det med muntligt medgivande.
- Varje läger/evenemang väljer själv sina regler angående smartphone-användning, men vi önskar att Humle skulle få vara en plats där vi i första hand är närvarande i det som sker här och nu.
- Lägerplaneringsgruppen utser en person med särskilt ansvar för att hålla kontakt med massmedier. vissa sammanhang särskiljs också den kulturella hållbarheten.

2. Fysisk trygghet

Att känna sig fysiskt trygg är grundläggande för att kunna skapa trygghet också på andra områden. Vi vill att hummelholmen ska få vara en säker plats för alla som är involverade i lägerverksamheten. Om vi är förberedda och förutseende kan vi möta även tuffare utmaningar.

Proaktiva åtgärder

- Gör upp gemensamma regler för ordning och trivsel.
- Bekanta dig mer räddningsplanen för Hummelholmen, där all nödvändig säkerhetsinfo finns.
- Ledare uppmanas att ladda ner appen 112 Suomi till sina smartphones.
- Lägre utser en säkerhetsansvarig samt en kontaktperson för lägret, som ansvarar för kommunikation med omvärlden i nödsituationer. Säkerhets- och kommunikationsansvarig kan vara samma person. Om inte en skild person utses, ansvarar lägerchefen för dessa.
- Alla ledare vet redan innan lägret börjar var brandsläckare och förstahjälputrustning finns och vilka roller de har vid en nödsituation.
- Varje läger bör ha en egen sjukvårdsansvarig med vårdutbildning eller uppdaterade förstahjälpkunskaper.
- Alla ledare uppmanas att skaffa sig eller uppdatera förstahjälputbildning.
- Håll god handhygien. Alla tvättar händer före måltider!
- Förebygg skador vid fysisk aktivitet:
 - Plocka bort potentiellt farliga föremål inför olika aktiviteter
 - Se till att det finns ändamålsenligt utrustning för de aktiviteter som utförs
 - Anpassa aktiviteter efter deltagarnas åldrar och förmågor och se till att det finns tillräckligt många ledare på plats vid utförandet.
 - Informera tydligt i början av lägret var uppsamlingsplats, brandsläckare och förstahjälpen-utrustning finns, samt vem som är sjukvårdsansvarig. Instruktionerna anpassas efter deltagarnas ålder.
- Nattevakt rekommenderas under läger för barn- och tonåringar, för att underlätta ansvarsbördan.
- Sträva efter att alla är på plats hela lägret och håller sig inom områdets gränser. Alla lägerdeltagare och ledare måste anmäla till lägerchefen om de avlägsnar sig från området, likaså att de har kommit tillbaka.

Reaktiva åtgärder

- Handlingsplan vid brand eller olycksfall, se den bifogade räddningsplanen.
- Kontakt och kommunikation vid kris och nödsituation:
 - Alla som deltar i läger har angett en kontaktperson, som lägret kontaktar om det uppstår olyckor eller hot mot den fysiska tryggheten.
 - Endast lägerchefen eller den på förhand utsedda personen har ansvar för kommunikation med larmcentral, medier, samfunden och anhöriga.
 - Håll informationen för deltagarna saklig och tydlig. Försök att besvara deras frågor och vara närvarande.
- Ingen filmar eller fotograferar vid en nödsituation!
- Om någon vistas på området utan lov:
 - Deltagarna ska uppmanas att direkt kontakta en lägerledare om de upptäcker främmande människor på området och inte själva inleda en konversation.
 - En ledare ber personen förklara sig och avlägsna sig.
 - Lägerchefen underrättas så fort som möjligt.
 - Om tillsägelsen inte hjälper trots upprepade försök kontaktas polisen.
 - Se till att deltagarna är säkra om situationen blir hotfull.
- Om en minderårig använder rusmedel på området:
 - Ska personen varnas och fråntas substansen, föräldrarna kontaktas och den minderåriga sändas hem.
- Om samhället drabbas av ett kollektivt hot under lägret följer man myndigheternas anvisningar och håller sig uppdaterad.
- Vid större krissituationer kan det vara bra att ge tillfälle att samtala om situationen med lägret eller delar av lägret på ett sätt som bedöms vara lämpligt.
- Informera alltid verksamhetsledaren om det inträffar en olycka eller den fysiska säkerheten hotas, men fokusera i första hand på att avvärja hotet och hjälpa människorna på plats.

3. Social trygghet

Man är på läger tillsammans. Att värna om en inkluderande gemenskap och förebygga utanförskap och mobbning är viktigt. Evangeliet handlar om hur vi behandlar varandra och vi vill att vår verksamhet får vara en plats där äkta gemenskap får vara en motvikt till vår tids individualistiska ideal.

Proaktiva åtgärder

- Gyllene regeln är en utmärkt ledstjärna: ”Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem.” (Matt 7:12)
- Förhindra vi-de-konstellationer
 - genom att tänka ut regler för hur man behandlar varandra på lägret och göra dem tydliga för deltagarna.
 - genom att noggrant tänka igenom valet av lekar och aktiviteter så att de inte skapar sådana strukturer och gärna aktivt motverkar dem. genom att försöka blanda deltagare som känner varandra med nya bekantskaper i stugindelning och gruppaktiviteter.
 - genom att inte skapa grupperingar i ledarteamet. Vi leder mer med vårt handlande än våra ord.
 - genom att se till att alla lär sig varandras namn eller har namnbrickor så att man lätt kan se vad andra heter.
- Ingen ska behöva gå ensam om den inte vill. Utse gärna en ledare eller hjälpledare som visar lite extra uppmärksamhet mot deltagare som verkar dra sig undan. Det gäller oavsett vilken ålder deltagaren har.
- Var medveten om att avskärmande, osynliggörande, och utanförskap är subtila processer. En så vardaglig sak som språket (svenska-finska, österbottniska-nyländska) kan bidra till sådant.
- Reflektera över vad i er lägerkultur som kan tänkas vara främmande och exkluderande för vissa av deltagarna och vad ni kan göra för att dessa faktorer inte ska bli hinder för gemenskap och samhörighet. De risker man är medveten om blir lättare att få syn på och hantera i praktiken.
- Att tillrättavisa individer högt inför gruppen redan när de börjar uppträda oönskat, oavsett i vilken grad, visar för resten av gruppen vilka regler och normer som gäller på lägret.

Reaktiva åtgärder

- Om det uppstår kränkningar eller mobbning på lägret kan man följa denna handlingsmodell, oavsett om det handlar om relationer mellan deltagare, deltagare och ledare eller mellan ledare
 - Lyssna till den utsatta och försök förstå. Var gärna två som hör deltagarens/ledarens berättelse samtidigt, lägerchefen och en annan vuxen ledare.
 - Skriv ner berättelsen på en lapp (se bifogad mall) som dateras och undertecknas.
 - Fråga deltagaren/ledaren hur den själv skulle vilja gå vidare och agera därefter, i den mån förslaget verkar relevant.
 - Ring vårdnadshavare och berätta och rådfråga om situationen kräver det. De känner sitt barn bäst.
 - Försök få till ett samtal mellan och den utsatta och den anklagade, tillsammans med lägerchefen och den andra ledaren.
 - Lyssna också till den anklagade och skapa en bild av situationen.
- Förklara på vilket sätt beteendet är oönskat och vad man i stället förväntar sig.
 - Om beteendet bedöms tillräckligt allvarligt eller upprepas har lägerchefen rätt att sända hem personen från lägret.
- Om det uppstått en svår situation som berör hela lägret eller en större grupp ska lägeransvarig sammankalla till ledarsamling där man diskuterar situationen och gör upp en strategi för hur man går vidare.
 - Om det behövs ett större samtal mellan berörda parter ska lägeransvarig eller annan utsedd ledare leda detta.
- Verksamhetsledaren ska alltid informeras om det uppstår mobbning eller kränkande beteenden. Om det handlar om små eller individuella konflikter som kan lösas positivt under lägret räcker det med en notis efter lägrets slut.

4. Andlig och emotionell trygghet

Den andliga aspekten är en viktig del av vår verksamhet. Vi tror att gud finns med i det vi gör. Att utse en lägerpastor eller andligt ansvarig som har specialansvar för andliga aktiviteter rekommenderas. Men vi är alla medansvariga för att skapa en trygg andlig miljö.

Proaktiva åtgärder

- Respektera varje människas livsberättelse och väg till Gudsgemenskap. Varje individs liv och tro är något unikt.
- Utveckla förståelse för mångfalden av deltagarnas bakgrund i olika andliga kulturer eller deras brist på andlig bakgrund. Visa öppenhet och respekt för olika former av lovsång och tillbedjan.
- Var känslig inför deltagarnas livsfrågor och upplevelser och skapa utrymme för dem att ställa frågorna genom lämpliga aktiviteter, t.ex. diskussion enskilt eller i grupp.
- Lägerliv är påfrestande fysiskt och emotionellt. Därför behöver vi vara varsamma i hur vi hanterar ”andliga situationer”, så att vi som ledare gör det på ett balanserat sätt.
- Garantera trygga andliga upplevelser genom att
 - ta hand om din egen Gudsrelation. Är vi andligt trygga är det lättare att skapa en trygg miljö för deltagarna.
 - inte tvinga någon att delta i andliga aktiviteter mot sin vilja.
 - veta dina gränser och ta hjälp av andra ledare om det dyker upp frågor eller situationer du inte känner dig bekväm med.
 - alltid fråga om handpåläggning är okej vid förbön.
 - om möjligt samtala eller be synligt (se vidare under ”sexuell trygghet”).
 - sätta gränser för hur sent och hur länge andliga aktiviteter får fortgå.
 - garantera tillräckligt med mat och sömn för att upprätthålla emotionell stabilitet.
- Särskilt för ett barn kan lägerlivet vara emotionellt ansträngande. Som ledare är vi trygga punkter i lägertillvaron och samtidigt förebilder. Sträva efter en jämn könsfördelning i ledarteamet, för att optimera chansen att alla känner sig trygga.
- Frivilliga ledare och hjälpledare berörs av moralisk tystnadsplikt. Vi ser helst att ingen yttrar något om det som sagts i förtroende, eller annat av känslig karaktär som hänt under lägret, av hänsyn till lägergemenskapen.

- Pastorer och församlingsarbetare omfattas av strängare tystnadsplikt eller bikthemlighet.
- I vissa fall är det bra att informera deltagarna om vem som har vilken typ av tystnadsplikt, särskilt om en lägerpastor finns på plats. Det kan sänka tröskeln för deltagare att våga dela viktiga saker.

Reaktiva åtgärder

- Om en deltagare eller ledare upplever sig kränkt på det andliga området
 - Lyssna och försök förstå. Var gärna två som hör deltagarens/ledarens berättelse samtidigt, förslagsvis lägerchefen och den andligt ansvarige.
 - Skriv efter samtalet ner deltagarens/ledarens berättelse (se bifogad mall), datera och underteckna.
 - Fråga deltagaren/ledaren hur den själv skulle vilja gå vidare och agera därefter, i den mån det är relevant.
 - Ring vårdnadshavare och berätta och rådfråga om situationen kräver det. De känner sitt barn bäst.
 - Tala även med den/de som deltagaren/ledaren känner sig kränkt utav, och försök få till en dialog mellan parterna.
 - Förmana och markera om någon har trätt över en gräns.
- Om en ledare har betett sig andligt oansvarigt
 - Lägeransvarig i samråd med den andligt ansvarige talar med ledaren och skapar sig en bild av situationen.
 - Förklara på vilket sätt beteendet är oönskat och vad man i stället förväntar sig.
 - Om beteendet upprepas har lägerchefen rätt att förbjuda ledaren från att utföra vissa uppgifter, alternativt att be ledaren lämna lägret.
- Vid en svår situation av andlig karaktär som berör hela lägret eller en större grupp
 - Ska lägerchefen sammankalla till ledarsamling för att diskutera situationen och göra upp en strategi för hur man går vidare.
 - Om det behövs ett samtal med hela lägret eller en större grupp ska lägerchefen eller annan på förhand utsedd person leda detta.
 - Se bilagan ”Samtalsförfarande i krissituation”.
- Verksamhetsledaren ska alltid informeras om det uppstår problem av andlig art på lägret. Om det handlar om små eller individuella situationer och konflikter som kan lösas positivt under lägret räcker det med en notis om det efter lägrets slut.

5. Sexuell trygghet

Våra kroppar är guds vackra skapelser och ska behandlas med respekt och värdighet. Sexuell integritet måste värnas om till varje pris. Därför vill vi ta både barns och ungas frågor och integritet på allvar i vår verksamhet.

Proaktiva åtgärder

- Var som ledare medvetna om sexuell mångfald och att särskilt barn och unga lever i en vardag som präglas av den.
- Utveckla beredskap och öppenhet för att bemöta ungas frågor kring sexualitet. Var ärlig med vad ni kan och inte kan svara på.
- Olika uppfattningar om sexuella minoriteter kan finnas bland ledare och lägerdeltagare. Detta får inte hindra oss från att bemöta alla med kärlek och omsorg oberoende av åsikter eller sexuell läggning.
- Praktiska åtgärder för att förhindra sexuella övergrepp eller att någon misstänks för övergrepp:
 - I stugorna sover man flick- och pojkväs. Bara ledare och hjälpledare av samma kön som deltagarna får gå in i deras stugor. Knacka alltid och be om tillåtelse att gå in.
 - Tänk noggrant igenom lekar och aktiviteter så att de inte uppenbart kan skapa svåra situationer och låt deltagande vara frivilligt.
 - Var alltid minst två ledare tillsammans med deltagarna i bastun.
 - Om någon önskar personlig förbön eller samtal måste det ske på synlig och öppen plats eller med minst två vuxna ledare närvarande. Om det inte kan ordnas på detta sätt ska andra vuxna underrättas om när och var ett personligt samtal pågår samt deltagaren informeras om att andra vuxna vet om samtalet.
 - Var varsam med orden! Undvik favorisering, kommentarer om utseende (också positiva) och ordval som kan upplevas förlöjligande eller kränkande.
 - Alla har olika gränser för personlig integritet. Respektera dessa gränser utan att ifrågasätta.
 - Vidrör inte en deltagare på olämpliga ställen och försäkra dig om att t.ex. handpåläggning vid förbön eller kramar är okej för deltagaren själv.
 - Om en deltagare under 18 år behöver skjuts i samband med ett läger läger (t.ex. vid transport till HVC) strävar vi till att ingen ledare ensam skjutsar.

Reaktiva åtgärder

- Om någon upplever sig sexuellt trakasserad
 - Lyssna och försök förstå. Var gärna två som hör deltagarens/ledarens berättelse samtidigt.
 - Skriv efter samtalet ner deltagarens/ledarens berättelse (se bifogad mall), datera och underteckna.
 - Fråga deltagaren/ledaren hur den själv skulle vilja gå vidare och agera därefter, i den mån förslaget är relevant.
 - Ring vårdnadshavare och berätta och rådfråga om situationen kräver det. De känner sitt barn bäst.
 - Tala även med den/de som deltagaren/ledaren känner sig kränkt utav, och försök få till en dialog mellan parterna.
 - Förmana och markera om någon har trätt över en gräns.
 - Om beteendet fortgår har lägeransvarig rätt att sända hem berörda deltagare/ledare.
- Om en minderårig utsatts för sexuella övergrepp i verksamheten
 - Lyssna! Ifrågasätt inte berättelsen. Ställ öppna frågor.
 - Skriv efter samtalet ner offrets berättelse (se bifogad mall), datera och underteckna. Använd initialer i stället för riktiga namn i beskrivningen av berättelsen.
 - Lova inte att inte berätta vidare, för det är du skyldig att göra.
 - Ta kontakt med verksamhetsledaren, som sköter vidare åtgärder.
- Om en myndig person utsatts för sexuella övergrepp i verksamheten
 - Lyssna och anteckna vid behov berättelsen (se bifogad mall).
 - Uppmuntra personen att polisanmäla och stöd i processen.
- Om någon på lägret väcker misstankar om att det försiggår övergrepp
 - Ta situationen på allvar!
 - Diskutera saken i ledarteamet och utred sanningshalten genom att tala med de berörda.
 - Skriv vid behov ner skildringen (se bilagor).
 - Om det visar sig stämna, följ punkterna ovan.
- Om någon på lägret berättar om eller antyder övergrepp som förekommit utanför lägret
 - Det kan hända att du som ledare i förtroende eller indirekt får veta om övergrepp eller misstänkta övergrepp som ägt rum utanför lägret. Är det frågan om en minderårig är du skyldig att rapportera detta till barnskyddet.

- Om jag som ledare anklagas för sexuella övergrepp eller trakasserier
 - Skriv ner anklagelserna så snart som möjligt efter att du fått kännedom om dem.
 - Kontakta verksamhetsledaren!
- Verksamhetsledaren ska alltid informeras om det uppstår trakasserier eller om övergrepp misstänks eller uppdagas. Vid problem av lindrig karaktär som uppklarats positivt under lägret räcker det med en kort notis som bevarar de inblandades anonymitet efter lägrets slut.

BILAGA 1

Dokumentation vid händelse av otrygg situation

Beskriv situationen som personen berättar om den. Vad har hänt, var och när?

Beskriv kort situationen ur din egen synvinkel.

Ledare 1

Ledare 2

Ort och datum

BILAGA 2

Förslag på samtalsförfarande vid krissituation

Information till ledare:

- Lägerchefen samlar ihop ledarna. Så många (ansvariga) ledare som möjligt bör närvara, medan övriga ledare tar hand om deltagarna. Informera samtidigt deltagarna om att avvakta med att kontakta anhöriga tills de har fått all nödvändig information från lägerchefen.
- Lägerchefen ger saklig information:
 - Det här har hänt
 - Det här har gjorts hittills
 - Det följande stegen är
- Lägerchefen delegerar nödvändiga uppgifter till de andra ledarna:
 - Lägrets kontakt- och kommunikationsansvarige ansvarar för kontakt med
 - larmcentral, media, samfunden och anhöriga.
 - Första hjälp. Sjukvårdsansvarig ledare får hjälp av fler om så behövs.
 - Psykisk första hjälp. Ge stöd genom att skapa en lugn plats där deltagarna kan känna att de är trygga och säkra. Var närvarande för deltagarna.

Information till lägerdeltagare:

- Efter ledarsamlingen samlas alla lägerdeltagare och får information om läget av lägerchefen och/eller annan ansvarig ledare.
- Det är viktigt att samla alla så fort som möjligt och ge korrekt och saklig information om läget för att förhindra ryktesspridning och spekulationer.
- Lägerchefen avgör om och när deltagarna får kontakta sina anhöriga.

Storläger/Scoutläger

- Vid större läger ska åtminstone en ansvarig ledare (t.ex. kårchef) från varje samfund/kår närvara vid lägerchefens informationsmöte.
- Efter ledarsamlingen ger de ansvariga ledarna informationen vidare till sina medlemmar.



FINLANDS SVENSKA
BAPTISTSAMFUND

www.hummelholmen.fi